

GADA '98 ATSKAITE Lattelekom

SATURS

<i>Lattelekom</i>	4
Prezidenta ziņojums	5
Izpilddirektora ziņojums	7
Finanšu direktora ziņojums	9
Darbības pārskats	11
Pakalpojumi privātajiem klientiem	11
Pakalpojumi biznesa klientiem – jaunas iespējas uzņēmējdarbībai	14
Datu pakalpojumi	15
Tikla attīstība	17
Specializēto uzņēmumu pakalpojumi	20
<i>Lattelekom</i> darbinieki	21
Izpēte un attīstības perspektīvas	22
Darbības statistika	24
Finanšu apskats	26
Direktoru padome	30
<i>Lattelekom</i> ciparu tīkla karte	32
Direktoru padomes ziņojums un finanšu pārskats	33
Direktoru padomes ziņojums	34
Revidentu ziņojums	37
Peļņas un zaudējumu aprēķins	38
Bilance	39
Naudas plūsmas pārskats	40
Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā	41
Uzskaites un novērtēšanas metodes	42
Pielikumi finanšu pārskatam	47
Saskaņojums ar pārskatu, kas sagatavots pēc Latvijas likuma “Par uzņēmumu gada pārskatiem”	61
Piecu gadu statistika	62

LATTELEKOM

1994. gada 14. janvārī Latvijas valdība un uzņēmums *Lattelekom* parakstīja Jumta līgumu ar starptautisko telekomunikāciju konsorciju *Tilts Communications* par kopuzņēmuma *Lattelekom* SIA dibināšanu.

Lattelekom ir lielākais telekomunikāciju uzņēmums Latvijā, kuram saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu ir ekskluzīvas tiesības uz telekomunikāciju pamatpakalpojumu sniegšanu. Uzņēmums *Lattelekom* sniedz privātiem un biznesa klientiem telekomunikāciju pamatpakalpojumus, teleksa pakalpojumus, kā arī datu pārraides, līniju nomas, *Internet* un citus telekomunikāciju pakalpojumus.

1998. gads bija piektais Latvijas telekomunikāciju tīkla modernizācijas programmas gads. Šajā pārskata gadā tika uzstādītas četras jaunas ciparu centrāles (viena no tām ir starptautiska centrāle), tādējādi uzlabojot klientiem sniegto telekomunikāciju pamatpakalpojumu kvalitāti un paplašinot pieejamo papildpakalpojumu spektru. 1998. gada beigās uzņēmums *Lattelekom* apkalpoja 742 tūkstošus tālruņa līniju, no kurām vairāk nekā 275 tūkstoši ir ciparu līnijas.

Tālruņa gaidītāju skaits samazinājies no 72 080 1997. gadā līdz 39 900 1998. gada beigās. Tālruņa aparātu skaits uz 100 iedzīvotājiem sasniedzis 30,1.

Latvijas valdībai pieder 51% no uzņēmuma *Lattelekom* pamatkapitāla, 49% – konsorcijam *Tilts Communications*.

1998. gadā notikušas pārmaiņas *Tilts Communications* īpašnieku sastāvā. Šobrīd 90% *Tilts Communications* akciju pieder Somijas uzņēmumam *Sonera Holdings B.V.* un 10% akciju – Starptautiskajai Finanšu korporācijai.

Plašāka informācija par uzņēmuma darbību, telekomunikāciju modernizācijas gaitu, ieņēmumiem, darbības izmaksām, kapitālieguldījumiem un naudas plūsmu sniegta uzņēmuma *Lattelekom* 1998. gada pārskata turpmākās lappusēs.

Lattelekom SIA 1998. gada darbības pārskats publicēts latviešu un angļu valodā.

PREZIDENTA ZIŅOJUMS

1998. gadā – *Lattelekom* piektajā darbības gadā – turpinājās uzņēmuma sekmīga attīstība. Ko -
pējie saimnieciskās darbības ieņēmumi pieauguši par 22% un sasnieguši 116,6 miljonus LVL. -
Saimnieciskās darbības peļņa sasniegusi 26 miljonus LVL, kas ir par 60% vairāk nekā iepriekšē -
jā gadā. Līdz ar to uzņēmums saglabājis stabilu pozitīvas attīstības dinamiku.

Uzņēmums ir konsekventi turpinājis Latvijas fiksētā telekomunikāciju tīkla modernizāciju un -
jaunu telekomunikācijas un datu pakalpojumu izstrādāšanu un ieviešanu. Kopējais kapitālie -
guldiņumu apjoms 1998. gadā ir sasniedzis 71,6 miljonus LVL. Līdz ar to kopējais investīciju ap -
joms piecu gadu laikā ir 259,5 miljoni LVL.

Sadarbībā ar mūsu partneriem esam radījuši uzņēmumu, kas tagad daudzu darbības rādītāju ziņā -
atbilst starptautiskiem standartiem un ieņem vienu no redzamākām vietām līdzīgu uzņēmumu vi -
dū Eiropas centrālajā un austrumu daļā. Ceļš uz panākumiem nav bijis viegls. Tie gūti, pateicoties -
sekmīgai sadarbībai starp Apvienotās Karalistes, Somijas un Latvijas speciālistiem, mūsu darbinieku -
profesionalitātei un Ministru kabineta un Satiksmes ministrijas atbalstam.

Pieaug *Lattelekom* kā partneruzņēmuma starptautiskais prestižs – par to liecina ievērojams tranzīt -
sarunu minūšu skaita pieaugums 1998. gadā, kā arī sekmīgā sadarbība ar vairākām Rietumu bankām.

Lattelekom lielākā vērtība, protams, ir darbinieki, kuru mācībām un sociālajam atbalstam uz -
ņēmums izlieto ievērojamus līdzekļus. *Lattelekom*, kas nodarbina ap 5 000 darbinieku, ir viens -
no lielākajiem darba devējiem Latvijā.

1998. gadā savu iespēju robežās *Lattelekom* ir turpinājis aktīvu sabiedrības sociālā atbalsta po -
lītiku, gan piemērojot pakalpojumu tarifu atlaides gandrīz 200 000 mūsu klientu, gan sniedzot -
finansiālu atbalstu bāreņiem un invalīdiem. *Lattelekom* ir bijis atsaucīgs nozīmīgu kultūras pa -
sākumu atbalstītājs.

Tomēr uzņēmuma galvenais uzdevums valstī un sabiedrībā ir intensīva fiksēto telekomunikāciju tīk -
la modernizācija un jauna veida pakalpojumu attīstība. Turpmākās uzņēmuma stratēģiskās nostād -
nes lielā mērā nosaka un noteiks 1998. gadā Latvijas valdības pieņemtā sektorpolitika, gaidāmie sa -
runu rezultāti starp *Lattelekom* īpašniekiem un topošais jaunais likums par telekomunikācijām. Šis -
stratēģijas virzības centrālais elements ir 2003. gadā Latvijā paredzamā telekomunikāciju nozares tir -
gus liberalizācija. Šobrīd viens no galvenajiem pārejas perioda uzdevumiem ir tarifu līdzsvarošana at -
bilstoši pakalpojumu reālajām izmaksām. Mēs ceram, ka pārejas perioda laikā valsts institūcijas no -
drošinās skaidru un nepārprotamu nozares regulēšanas politiku.

Atskaites periodā Direktoru padome galveno uzmanību pievērsa stratēģiski svarīgiem uzdevumiem: -
uzņēmuma finanšu plāna mērķa rādītāju izpildei, tādas sektorpolitikas dokumenta izveidei, kas vei -
cinās uzņēmuma attīstību, un tādai uzņēmuma īpašnieku maiņas procedūras realizācijai, kas sagla -
bās *Lattelekom* stratēģisko virzību augšup un nodrošinās īpašnieku noteikto saistību izpildi.

PREZIDENTA ZIŅOJUMS

1998. gadā dažādos laika posmos *Lattelekom* Direktoru padomē sekmīgi strādāja 13 direktori. Es gribētu īpaši pateikties *Cable & Wireless* direktoriem Stīvenam Petītam un Rodžeram Mortimeram, kuri ir pārtraukuši darbu Direktoru padomē sakarā ar īpašumtiesību maiņu konsorciā *Tilts Commu - nications*. Liels paldies arī visiem pārējiem direktoriem par sadarbību un ieguldīto darbu.

Esmu pārliecināts, ka Direktoru padome jaunajā sastāvā kopā ar uzņēmuma vadību un tā darbiniekiem 1999. gadā veicinās turpmāko *Lattelekom* izaugsmi un Latvijas telekomunikāciju nozares attīstību Latvijas iedzīvotāju un *Lattelekom* īpašnieku interesēs.

Gundars Strautmanis

Lattelekom prezidents un
Direktoru padomes priekšsēdētājs

IZPILDDIREKTORA ZIŅOJUMS

1998. gadu uzņēmumā *Lattelekom* raksturo ievērojama izaugsme un pārmaiņas. Turpinājām attīstīt tīklu, par ko liecina labi statistikas rādītāji. Pārmaiņas notikušas uzņēmuma īpašnieku struktūrā.

Visu gadu tika intensīvi strādāts, lai attīstītu ciparu tīklu, īstenojot vienu no vērienīgākajām ieguldījumu programmām Latvijas telekomunikāciju vēsturē. Līdz ar to mēs varējām pievienot jaunas un pārslēgt vecās abonentu līnijas uz ciparu tīklu lielākā skaitā nekā jebkurā no iepriekšējiem modernizācijas posmiem. Palielinājās uzņēmuma peļņa, kam ir liela nozīme uzņēmuma turpmākā attīstībā un kas kalpo par vienu no galveniem faktoriem, pieņemot lēmumus par modernizācijas programmas īstenošanas tempiem.

Mēs esam pilnībā izveidojuši tīkla infrastruktūru, kas šobrīd ļauj sniegt ciparu sistēmas pakalpojumus gandrīz visos rajonu centros un līdz 1999. gada sākumam aptvers visas lielākās pilsētas. Šī infrastruktūra dod iespēju izmantot ciparu pakalpojumus arī tiem mūsu abonentiem, kas nedzīvo rajonu centros, kur ciparu sakari jau ir pieejami.

Ir samazinājusies tālruņa gaidītāju rinda, un pašlaik tajā ir mazāk par 40 000 potenciālo klientu. Tas ir viens no konkrētiem darbības rādītājiem, kas apliecina modernizācijas programmas panākumus.

Daudz darba tiek veltīts pamata infrastruktūras veidošanai, kas ir svarīgs nosacījums efektīva tīkla izbūvei. Šī mūsu darbības daļa plašākai sabiedrībai nav redzama, tāpēc dažkārt nav īstas skaidrības, kur tad līdzekļi tiek ieguldīti. It īpaši tas attiecas uz daudziem lauku rajoniem, kur tīkls vēl nav modernizēts. Tā kā lielākā daļa infrastruktūras jau ir izveidota, turpmāk būs iespējams veikt lielākus kapitālieguldījumus, lai samazinātu tālruņa gaidītāju rindu. Man ir droša pārliecība, ka līdz 1999. gada beigām tālruņa gaidītāju rinda Rīgā būs pagātnes parādība un mēs gandrīz visur varēsim sniegt pakalpojumus pēc pirmā pieprasījuma.

Aplūkojot piecu gadu darbības rādītājus, ir redzams, ka kopējie ieguldījumi tīkla modernizācijā sasnieguši 259 miljonus latu, bet no saimnieciskās darbības gūtie naudas ieņēmumi šīs programmas finansēšanai šajā pašā laikā ir sasnieguši tikai 117 miljonus latu. Līdz ar to programmas finansēšanai pietrūkst gandrīz 142 miljoni latu. Modernizācija nebūtu bijusi iespējama bez konsorcijs *Tilts Communications* sākotnējā kapitālieguldījuma 96 miljonu latu apjomā.

1998. gadā tika turpināts darbs pie tarifu līdzsvarošanas, lai tos tuvinātu reālajām pakalpojumu sniegšanas izmaksām. Tomēr vēl ir nepieciešami ievērojami uzlabojumi, un daži no tiem tiks izdarīti jau 1999. gadā. 1998. gadā lielāko modernizācijas izmaksu slodzi vajadzēja uzņemt biznesa klientiem. Tā kā telekomunikācijām biznesā ir ļoti svarīga nozīme, šī slodze ievērojami sadārdzina uzņēmējdarbības izmaksas Latvijā. Lai gan Latvijā konkurence telekomunikāciju pamata pakalpojumu sniegšanā oficiāli nepastāv, tas nenozīmē, ka vispār nav nekādas konkurences.

IZPILDDIREKTORA ZIŅOJUMS

Latvija šajā jomā konkurē ne tikai ar pārējām Baltijas valstīm, bet arī ar Austrumeiropu, un katrai jaunai nozarei ir nepieciešami konkurētspējīgi tarifi, lai veicinātu uzņēmēju ienākšanu Latvijas tirgū. Šim apstāklim *Lattelekom* pievērsis vislielāko uzmanību, lai, ņemot vērā ekonomiskos situāciju valstī, iespējami ātri tarifus pilnībā līdzsvarotu.

Uzņēmums *Lattelekom* savā darbā lielu uzmanību pievērš klientu interesēm. 1998. gadā tika izveidoti vairāki jauni Klientu apkalpošanas centri Rīgā un valsts rajonos. Tomēr galvenā uzmanība tika pievērsta biznesa sektoram, katram lielākajam klientam izraugot savu apkalpošanas speciālistu. 1998. gada nogalē uzņēmums īpašu uzmanību veltīja mazo un vidējo biznesa klientu prasību apmierināšanai, izveidojot jaunu struktūrvienību, kas apkalpos tieši šo klientu grupu. Darba rezultāti būs redzami jau 1999. gadā.

Turpinās darbs, lai pārveidotu privāto klientu apkalpošanu, pārceļot to uz operatoru centriem. Šāda kārtība ļauj sniegt augstāka līmeņa pakalpojumus, ir daudz ērtāka klientiem un atvieglo mūsu darbu. To apliecina arī pieaugošais operatoru dienestu sniegto uzziņu skaits un 1998. gadā sasniegtais klientu apmierinātības rādītājs.

1998. gadā uzņēmums *Lattelekom* ir sadarbojies ar vairākiem Latvijas uzņēmumiem, veicinādam vietējo uzņēmumu attīstību.

Uz *Lattelekom* un uzņēmuma *Latvijas energoceltnieks* parakstītā sadarbības līguma pamata tiks piegādātas 2 000 taksofonu kabīnes, kas tiks uzstādītas Rīgas rajonā un lauku rajonos.

Ar uzņēmumu *VEF Telekom* uzņēmums *Lattelekom* ir vienojies par *VEF Telekom* ražoto tālruna aparātu izplatīšanu. Saskaņā ar līguma noteikumiem *Lattelekom* pārdos Latvijas tirgū 10 000 *VEF Telekom* ražotos telefona aparātus *Ringla*, tādā kārtā atbalstot telekomunikāciju aparatūras ražotāju Latvijā.

Novembrī uzņēmums *Lattelekom* parakstījis vienošanos ar Nacionālo maksājumu centru par žiro numura ieviešanu un maksājumu informācijas apkopošanu. No 1999. gada 1. janvāra visos *Lattelekom* rēķinos blakus norēķinu konta numuram kā maksājuma adrese ir pievienots žiro numurs, uz kuru tiek izdarīti visi maksājumi. Tas automatizē maksājumu datu ievadīšanu un apkopošanu un palīdz uzlabot klientu apkalpošanu.

Uzņēmums *Lattelekom* šobrīd ir izpildījis tikai nedaudz vairāk par pusi no modernizācijas programmas un ir gatavs to pabeigt paredzētajā laikā, lai gan šīs programmas pabeigšanas termiņš šobrīd vairs nav tik skaidrs, kā tas būtu bijis, ja būtu ticis saglabāts 20 gadu monopoltiesību termiņš. Konkurence uzliks pārbaudījumus, ar kuriem uzņēmumam *Lattelekom* būs veiksmīgi jātiek galā, darot visu, kas ir mūsu spēkos.

1999. gads neapšaubāmi radīs pārmaiņas arī uzņēmuma *Lattelekom* turpmākajā attīstībā, un es ar gandarījumu varu teikt, ka mēs ar lielu uzviju esam pārsnieguši savu attīstības programmu, kā to apliecina 1998. gada darbības rezultāti. 1998. gads ir līcis strādāt vēl saliedētāk, un mēs esam gatavi izmantot iespējas, kuras paver jaunā telekomunikāciju sektorpolitikā.

Juhani Vienola

Lattelekom izpilddirektors

FINANŠU DIREKTORA ZIŅOJUMS

1998. gads uzņēmumam *Lattelekom* bijis veiksmīgs. Statistikas dati liecina, ka Latvijas valsts telekomunikāciju sektora attīstība norisinās strauji un nozare attīstās, balstoties uz uzņēmuma ekonomiskajiem pamatiem un tā finanšu līdzekļiem. Mēs varam būt gandarīti par to, kas telekomunikāciju nozares attīstībā Latvijā sasniegts uzņēmuma darbības piecu gadu laikā. Par gutajiem panākumiem liecina uzņēmuma darbības finanšu rādītāji. Tas nozīmē, ka esam izvēlējušies efektīvu attīstības modeli.
1998. gadu uzņēmuma *Lattelekom* darbībā raksturo visu telekomunikāciju nozares darbības rādītāju un līdz ar to arī finanšu rādītāju kāpums. Kopējais finanšu apgrozījums pieaudzis par 22% un sasniedzis LVL 116, 6 miljonus. Saimnieciskās darbības naudas plūsma pieaugusi par 52% un sasniegusi LVL 50,3 miljonus. Saskaņā ar Starptautiskiem grāmatvedības standartiem uzņēmuma tirā peļņa pārskata gadā bija LVL 20,8 miljoni. Saskaņā ar Latvijas grāmatvedības standartiem uzņēmums uzrādīja tiros zaudējumus LVL 1,7 miljonu apjomā.
- Pārskata gadā uzņēmums saglabājis līdzšinējos telekomunikāciju tīkla modernizācijas tempus. Lai visiem valsts iedzīvotājiem jebkurā rajonā būtu iespējams piedāvāt tādus telekomunikāciju pakalpojumus, kādus viņi vēlas saņemt, un lai tiem būtu augsta kvalitāte, esošā tīkla infrastruktūrā ir jāiegulda lieli līdzekļi. 1998. gadā veiktie kapitālieguldījumi sasniedza visaugstāko līmeni kopš modernizācijas programmas sākšanas 1994. gadā. Tīkla modernizācijā un paplašināšanā, kā arī ar to saistītajās atbalsta sistēmās 1998. gadā tika ieguldīti LVL 71,6 miljoni. Uzņēmums plāno turpināt tīkla modernizāciju un 1999. gadā ieguldīt apmēram LVL 60 miljonus.
- Modernizācijas programma tika finansēta galvenokārt no skaidrās naudas līdzekļiem, kas gūti no uzņēmuma saimnieciskās darbības. Tā kā investīciju apjoms tīkla attīstībā 1998. gadā bija ievērojami lielāks, modernizācijas programmas realizēšanai bija nepieciešams arī papildu kredīts LVL 20,8 miljonu apjomā. Neraugoties uz sarežģīto situāciju finanšu tirgū gada pēdējos divos ceturkšņos, kuru izraisīja globālā un reģionālā finanšu krīze, pateicoties labai sadarbībai un kontaktiem ar vietējām un starptautiskām finanšu institūcijām, uzņēmumam *Lattelekom* izdevās iegūt papildu kredītu kapitālieguldījumu programmas finansēšanai.
1998. gadā uzņēmumā tika ieviesta iekšējā finanšu norēķinu sistēma SAP. Šī sistēma šobrīd neapšaubāmi ir līderis šajā jomā visas pasaules mērogā un augsta līmeņa instruments, kas ļauj uzlabot uzņēmuma saimniecisko darbību un finanšu vadību. Sistēmas ieviešana bija liels uzņēmuma panākums. SAP projekts bija izaicinājums no pārveidojuma vadības viedokļa, jo tika analizēti daudzi procesi. SAP norēķinu sistēma ir likusi uzņēmuma darbiniekiem mainīt darba stilu un metodes. 1999. gadā sistēmā tiks ieviesti jauni moduļi.
- SAP projekta realizēšanā mūsu speciālisti ir ieguldījuši lielu darbu. Vēlos izteikt pateicību visiem darbiniekiem, kuru zināšanas un atbalsts palīdzēja īstenot šo projektu.

FINANŠU DIREKTORA ZIŅOJUMS

Raugoties nākotnē, es vēlos vērst uzmanību uz pārmaiņām, kas lielā mērā ietekmēs mūsu uzņēmuma darbību. Pirmkārt, mums ir jābūt gataviem, ka konkurence telekomunikāciju tirgū ieņāks ātrāk, nekā mēs bijām plānojuši. Otrkārt, mums ir jābūt gataviem strādāt kā publiskam uzņēmumam, jo Latvijas puse ir paziņojusi savus nodomus attiecībā uz uzņēmuma akciju sākotnējo publisko piedāvājumu.

Skaidri saskatot mērķus un tuvākos uzdevumus, mums ir vēl vairāk jāattīsta sava prasme, profesionālās iemaņas un kompetence atbilstoši nākotnes prasībām telekomunikāciju un finanšu tirgos.

Olli Ranta

Lattelekom finanšu direktors

DARBĪBAS PĀRSKATS

PAKALPOJUMI PRIVĀTAJIEM KLIENTIEM

1998. gada beigās *Lattelekom* privāto klientu skaits bija 607 919. Uzņēmumam *Lattelekom* fiksētā telekomunikāciju tīkla pakalpojumu sniegšanā pagaidām ir monopoltiesības. Privātiem klientiem uzņēmums piedāvā visus tradicionālos telekomunikāciju pakalpojumus: vietējās sarunas, iekšzemes un ārzemju tālsarunas, teleksa, telefaksa pakalpojumus, kā arī mūsdienīgus datu pārraides pakalpojumus un dažādus tālruņa papildpakalpojumus.

Lattelekom mērķis ir nodrošināt telekomunikāciju pakalpojumus visiem klientiem visā valstī. Lai arī pagaidām vēl nav iespējams apmierināt pilnīgi visu klientu prasības pēc telefona pakalpojumiem, pagājušajā gadā ievērojami samazinājies tālruņa abonentlīniju gaidītāju skaits. 1997. gada decembrī abonentlīnijas ierīkošanu gaidīja 72 080 potenciālo klientu, 1998. gada decembrī tālruņa līnijas gaidītāju bija vairs tikai 39 900. Tālruņa līnijas gaidītāju skaits tātad samazinājies gandrīz par 50%. Tālruņa līniju vidējais skaits uz 100 iedzīvotājiem 1998. gadā bija 30,1.

Operatoru dienestu pakalpojumi

Latvijā ir daudz informācijas dienestu, tomēr par vienu no mūsdienīgākiem tiek uzskatīts *Lattelekom* Izziņu dienests 118. Uzziņu dienesta darbinieki 1998. gadā snieguši 6 milj. uzziņu. Šis dienests apkalpo klientus visā Latvijā, un par zvanu uz 118 visi maksā vienādi neatkarīgi no ģeogrāfiskā attāluma. Izziņu dienests 118 sniedz informāciju par tālruņu numuriem, tālruņu kodiem un zvanīšanas kārtību, par transporta satiksmi, pasta indeksiem un pasta pakalpojumu izmaksām, kā arī finanšu ziņas, izklaides ziņas un vēl citu daudzveidīgu informāciju. Uzziņu dienesta informācija ir pieejama arī mobilo tālruņu abonentiem un tiem, kas zvina no taksofona.

Pakalpojumu informācijas dienests 800 8008 bez maksas sniedz vispārīgu informāciju par ikvienu *Lattelekom* pakalpojumu. Ja nepieciešams, uzziņu dienesta operatori pieņem pasūtījumus *Lattelekom* pakalpojumu ierīkošanai un pa pastu izsūta veidlapas vai arī nosūta pakalpojumu aprakstus. Gadījumos, kad klientu jautājumi ir sarežģītāki, operators pāradresē zvanus attiecīgās nozares specialistam. Pakalpojumu informācijas dienests ir pieejams visiem tālruņa lietotājiem visu diennakti.

Norēķinu uzziņu dienesta 800 8040 galvenais uzdevums ir sniegt pilnīgu informāciju par norēķinu kārtību, palīdzēt klientiem izprast rēķinus, kā arī pieņemt pretenzijas par maksājumiem un pakalpojumu kvalitāti. Operatoru centra darbinieki palīdz noskaidrot jautājumus, kas saistīti ar tālruņa ierīkošanu, informē potenciālos klientus par viņu vietu tālruņa gaidītāju rindā.

Bojājumu pieteikšanas centra 114 darbinieki pieņem un reģistrē klientu sniegtās ziņas par sakaru traucējumiem. Operatori pārbauda un analizē no klientiem saņemto informāciju par bojājumiem.

DARBĪBAS PĀRSKATS

Jauni operatoru dienesta pakalpojumi

1998. gadā *Lattelekom* starptautiskais un nacionālais operatoru centrs sāka piedāvāt jaunus papildpakalpojumus – telegrammas nosūtīšanu pa tālruni un pakalpojumus: *Konference, Maksā otra persona, Maksā trešā persona.*

Ciparu sistēmas un modernizētās analogās sistēmas tālruņa līniju abonenti, sākot ar šo gadu, telegrammas var pieteikt, zvanot pa bezmaksas tālruni *800 8078*. Maksa par telegrammu tiek uzrādīta tālruņa rēķinā.

Klients var pieteikt sarunu, bet maksu par to pāradresēt tai personai, ar kuru notiek saruna. Šo papildpakalpojumu var izmantot tikai *Lattelekom* tīkla abonenti, veicot vietējās sarunas un iekšzemes tālsarunas.

Klients var pieteikt sarunu, bet maksu par to pāradresēt trešajai personai, kura nepiedalās sarunā un ir *Lattelekom* tīkla abonents. Šis papildpakalpojums iespējams vietējām sarunām, iekšzemes tālsarunām un starptautiskām sarunām.

Lattelekom operators pēc klienta pieprasījuma var savienot pat 28 sakaru kanālus, dodot iespēju 28 sarunas biedriem piedalīties vienā sarunā. Šo papildpakalpojumu iespējams izmantot, veicot gan vietējās sarunas, gan iekšzemes un starptautiskās tālsarunas.

Tālrunis+ pakalpojumi attīstās

Tālrunis+ pakalpojumi *Lattelekom* klientiem ir pazīstami jau kopš 1997. gada. Tos izmanto apmēram 10 000 *Lattelekom* abonentu. Šie pakalpojumi klientiem ļauj pilnīgāk izmantot tālruņa iespējas un ietaupīt laiku un naudu. *Tālrunis+* pakalpojumi ir pieejami ciparu sistēmas tālruņa līnijas abonentiem visā Latvijā, kuri izmanto Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas sertificētus taustiņu tālruņa aparātus ar tonālo numura sastādīšanas iespēju.

1998. gadā uzņēmums saviem klientiem sāka piedāvāt divus jaunus šīs grupas pakalpojumus: *Pāradresāciju, ja tālruņa numurs neatbild*, un *Pāradresāciju, ja tālruņa numurs aizņemts*.

No 1998. gada 1. septembra četrus iecienītākos šīs grupas pakalpojumus abonenti var izmantot bez abonēšanas maksas, iepriekš tos nepasūtot. Tie ir *Zvana gaidīšana, Pāradresācija, Pāradresācija, ja tālruņa numurs neatbild* un *Pāradresācija, ja tālruņa numurs aizņemts*.

Lētākas iekšzemes tālsarunas un sarunas ar mobilo tīklu abonentiem

1998. gadā Telekomunikāciju tarifu padome apstiprināja jaunus tarifus. Tas bija pirmais solis tarifu sabalansēšanā, lai tos tuvinātu pakalpojumu izmaksām. Šis sabalansēšanas dēļ pirmo reizi kopš mobilo tīklu izveidošanas Latvijā kļuva lētāki zvani no fiksētā uz mobilo tīklu. Tika samazināti arī iekšzemes tālsarunu tarifi un likvidēta abonēšanas maksas atšķirība tiem abonentiem, kuri maksā par vietējām sarunām, un tiem, kuriem vietējās sarunas netiek uzskaitītas.

DARBĪBAS PĀRSKATS

Izvēles tarifi

Līdzšinējās sociālo atlaižu sistēmas vietā iedzīvotājiem, kas pārstāv sabiedrības slāņus, kuriem tālruņa sakari ir nepieciešami galvenokārt kādu ekstrēmu situāciju atrisināšanai, tiek piedāvātas izvēles tarifu paketes. Izvēles tarifu iespējas sniegs atvieglojumu tiem klientiem, kam tarifu līdzsvarošanas gaitā varētu rasties finansiālas grūtības atļauties tālruņa pakalpojumus. Saskaņā ar noteikto valdības sektorpolitiku 1998. gadā tika izstrādāts un apstiprināts izvēles tarifu plāns *Izvēle nr. 1*. Tas paredzēts tālruņa līnijas abonentiem, kuru sarunu kopējais apjoms mēnesī nepārsniedz 40 minūtes.

Lai dotu iespēju tālrūni saņemt arī tiem, kam tas ir ļoti nepieciešams, bet ir grūtības samaksāt par līnijas ierīkošanu, 1998. gada vasarā *Lattelekom* privātajiem klientiem piedāvāja atlaidi. Šī atlaižu perioda laikā pieteikumu skaits tālruņa līnijas ierīkošanai salīdzinājumā ar iepriekšējiem mēnešiem pieauga vidēji 4,5 reizes. Klientiem ir arī iespēja par abonentlīnijas ierīkošanu maksāt pa daļām.

Klientu apkalpošanas centri

Pārskata gadā tika kapitāli izremontēti pieci Klientu apkalpošanas centri. Klientu apkalpošanas centri Rīgā, Jūrmalā, Cēsis, Valmierā un Tukumā tagad ieguvuši pilnīgi jaunu, mūsdienīgu dizainu. Iekārtojuma un apkalpošanas līmeņa ziņā tie tagad atbilst uzņēmuma noteiktajiem augstajiem standartiem, un mūsu klientiem un darbiniekiem tagad ir modernas un ērtas darba telpas, kas veicina pozitīvu personāla un klientu saskarsmes gaisotni.

Atklāts jauns Klientu apkalpošanas centrs Rīgā. Tajā klientiem tiek arī demonstrēti jaunākie telekomunikāciju pakalpojumi.

DARBĪBAS PĀRSKATS

Informācija klientiem

Lai klientus informētu par jaunākajiem telekomunikāciju pakalpojumiem, telekomunikāciju iekārtām, tarifu grozījumiem un citām aktualitātēm uzņēmuma darbībā un telekomunikāciju nozarē, četras reizes gadā tiek izdots laikraksts *Klientu Avīze*. 1998. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tās tirāža palielinājusies par 40 000 – laikraksts tiek izdots 120 000 eksemplāru lielā metienā. Uzņēmuma klienti to saņem bez maksas.

1998. gada decembrī uzņēmums *Lattelekom* laida klajā jaunu laikrakstu *Lattelekom Vēstnieks*. Tas domāts Latvijas valsts likumdevējiem, valdības locekļiem un pašvaldību darbiniekiem.

PAKALPOJUMI BIZNESA KLIENTIEM – JAUNAS IESPĒJAS UZŅĒMĒJDARBĪBAI

1998. gadā uzņēmumam *Lattelekom* bija 25 116 biznesa klienti.

Telekomunikāciju tirgū notiekošie procesi nosaka ļoti strauju šī tautsaimniecības sektora attīstību. Lai arī fiksēto telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanā uzņēmumam *Lattelekom* šobrīd ir izņēmuma tiesības, dažādo datu pārraides pakalpojumu un papildpakalpojumu jomā tam sava vieta tirgū ir katru dienu jāpierāda visai sīvā konkurencē. Tāpēc katram lielajam biznesa klientam tiek piedāvāta daudz tiešāka un personiskāka apkalpošana, kā arī tiek izstrādātas īpašas atlaišu shēmas lielajiem biznesa klientiem, kuriem ir liels telekomunikāciju pakalpojumu patēriņa apjoms. Telekomunikāciju tirgus tendences nosaka to, kādus uzņēmējiem domātus papildpakalpojumus *Lattelekom* izstrādā un piedāvā klientiem.

Bezmaksas zvans 800 kļūst populārāks

Latvijas uzņēmumi pakāpeniski sāk izmantot bezmaksas tālruni, kuru *Lattelekom* sāka piedāvāt 1997. gadā. *Bezmaksas zvans* firmām kalpo par iedarbīgu līdzekli konkurences apstākļos. Tas Latvijas uzņēmumiem kļuvis par vienu no klientu apkalpošanas sastāvdaļām.

Sarunas minūšu skaits ar 800. numuru abonentiem 1998. gadā salīdzinājumā ar 1997. gadu pieaudzis 8,5 reizes – no 14 859 minūtēm janvārī līdz 125 792 minūtēm gada beigās.

1998. gadā bezmaksas tālruņa pakalpojumus *Lattelekom* ir ierīkojis 40 uzņēmumiem. 1999. gadā paredzēts ierīkot arī *Bezmaksas zvana* starptautiskās līnijas.

Mūsu pakalpojumi citiem pakalpojumu sniedzējiem

Lattelekom saviem biznesa klientiem kopš 1997. gada piedāvā iespēju sniegt pakalpojumu *Informācijas tālrunis* (900. sērijas numuri) un kopš 1998. gada *Izklaides tālrunis* (909. sērija). Šos pakalpojumus piedāvā dažādas vietējās un ārzemju firmas, bet *Lattelekom* nodrošina tikai to sniegšanas tehniskās iespējas. Maksu par zvaniem uz 900. un 909. sērijas numuriem nosaka pakalpojuma sniedzējs, tas ir, firma, kas piedāvā konkrēto pakalpojumu. Maksa par zvaniem uz šiem tālruņa numuriem ir augstāka nekā maksa par iekšzemes sarunām.

Šie pakalpojumi klientiem dod iespēju saņemt dažādu veidu informāciju un konsultācijas vai, piemēram, ievietot sludinājumu avīzē, nemaz neizejot no biroja vai mājas. 1998. gadā *Informācijas tālruņa* pakalpojumus sniedza 30 uzņēmumi un organizācijas. Šajā jomā uzņēmējiem vēl ir daudz neizmantotu iespēju.

1998. gadā *Izklaides tālruņa* pakalpojumus sniedza 9 uzņēmumi.

DARBĪBAS PĀRSKATS

DATU PAKALPOJUMI

Datu pakalpojumu jomā Latvijā valda konkurence. *Lattelekom* nav vienīgais šo pakalpojumu sniedzējs. Neskatoties uz to, ka *Lattelekom* datu pakalpojumu tirgū ienāca samērā vēlu, uzņēmums ir uzskatāms par stabilu lideri datu pakalpojumu sniegšanā. 1998. gadā būtiski mainījies *Lattelekom* piedāvāto datu pakalpojumu spektrs. Uzņēmums *Lattelekom* klientiem piedāvā dažādu ātrumu datu pārraidi: *ISDN*, *Apollo Internet* pieslēgumu, Ciparu nomātās līnijas, *X.25* un *Lan 2 Lan*.

Apollo grupas *Internet* pakalpojumi

Lattelekom Apollo grupa pieslēgumu *Internet* datortiklam piedāvā jau no 1997. gada. *Apollo Internet* pakalpojumi attīstās, un, tāpat kā citur pasaulē, arī Latvijā tie ir vieni no populārākajiem datu pārraides pakalpojumiem.

1998. gadā tika ieviesta jauna *Internet* piekļuves tehnoloģija *Apollo ISDN*, izmantojot *ISDN* līnijas ar ātrumu līdz 128 kb/s, un pastāvīgie pieslēgumi, izmantojot *Frame Relay* tehnoloģiju.

Šajā darbības pārskata gadā Latvijā ierīkots otrs lokālā trafika apmaiņas punkts, kur savstarpējai datu apmaiņai tiek pieslēgtas citas *Internet* pakalpojumu sniedzēju līnijas.

1998. gadā tika paplašināti *Apollo Internet* pakalpojumu starptautiskie savienojumi un izveidots otrais starptautiskais *Internet* savienojums ar Londonu, ar CWIX tīklu.

Jauni papildpakalpojumi *Apollo Internet* klientiem

Apollo Internet klientiem no 1998. gada tiek piedāvāti jauni papildpakalpojumi.

Papildpakalpojums *e-Tīls* piedāvā elektroniskā pasta izskatīšanu no jebkura cita datora, arī no ārzemēm, izmantojot *Apollo* mājas lapas. *Apollo* ir vienīgais šāda pakalpojuma sniedzējs Latvijā.

Vēl viens jauns papildpakalpojums *Apollo Internet* klientiem – *SMS* jeb izziņas sūtīšana no datora uz mobilo telefonu.

Visi *Apollo* klienti, ja viņi ir mobilā tālruņa abonenti, var saņemt paziņojumu par ienākušo elektronisko pastu. Uz mobilā tālruņa displeja parādās sūtītāja elektroniskā pasta adrese un ziņojuma pirmā rindiņa.

Jauns *Apollo* piedāvājums – papildpakalpojums *Webhotel*. Tas atvieglo informācijas meklēšanu *Internet* mājas lapās. *Apollo Webhotel* var ievietot gan privātas, gan uzņēmumu mājas lapas. Uzņēmumu mājas lapas ir sagrupētas pēc nozarēm. Tā ir papildu ērtība un garantija, ka informācija sasniegs adresātu.

Nomātās līnijas

1997. gadā *Lattelekom* klienti izmantoja 113 ciparu nomātās līnijas, 1998. gadā biznesa klientiem ierīkotas 532 ciparu nomātās līnijas. Pieprasījums pēc ciparu nomātām līnijām 1998. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielinājies par 400%. To tarifu struktūra ir pilnīgi pārstrādāta, lai datu pārraides lietošana klientiem būtu izdevīga. Tika atcelta maksa par attālumu starp pieslēguma punktiem un samazināti tarifi. Tas nozīmē, ka ciparu nomātās līnijas abonēšanas maksa nav atkarīga no tās garuma.

DARBĪBAS PĀRSKATS

X.25 datu pārraides pakalpojumi

1998. gadā palielinājies arī pieprasījums pēc X.25 datu pārraides pakalpojumiem. X.25 datu pārraides tīkls ļauj izmantot bankomātus, kā arī norēķināties ar maksājumu kartēm. Tas veic darījuma reģistrēšanai nepieciešamo datu apmaiņu starp banku un bankomātu vai banku un veikalā uzstādīto kredītkaršu terminālu. Lattelekom klienti ir bankas, tirdzniecības kompānijas, transporta firmas un ārvalstu vēstniecības. 1998. gadā Lattelekom ierīkojis 76 jaunus X.25 pieslēgumus, apmierinot klientu pieprasījumu apmēram par 85%.

X.25 darbojas reālos konkurences apstākļos. Latvijā vairākas plaši pazīstamu kompāniju pārstāvniecības piedāvā līdzvērtīgus pakalpojumus. Lai uzlabotu X.25 starptautiskās pieejas kvalitāti, papildus esošajam pieslēgumam ar Helsinkiem tiks izveidots pieslēgums ar Lietuvu.

Jauns papildpakalpojums – datortīklu savienošana

Izmantojot Newbridge platformu, Lattelekom piedāvā plašas iespējas datu pārraidē. 1998. gadā Lattelekom saviem klientiem sāka piedāvāt jaunu papildpakalpojumu – datortīklu savienošana Lan 2 Lan. Tā ir iespēja savienot divus vai vairākus biroju datortīklus, izmantojot ciparu piekļuves tīklu. Šis pakalpojums piedāvā katram klientam izveidot savām biznesa vajadzībām vispiemērotāko datu pārraides tīklu. Datortīklu savienošana klientiem ļauj samazināt sakaru izmaksas. Šis pakalpojums nodrošina augstu datu pārraides kvalitāti, pārraidītās informācijas drošību, optimālu datu pārraides tīkla un pieslēguma aparātūras resursu izmantošanu, lielu pieslēgumu un datu pārraides ātrumu izvēli, kā arī piekļuvi Internet un X.25 tīkliem. Lattelekom saviem klientiem var izveidot pieslēgumus gan tepat Latvijā, gan arī ārvalstīs.

DARBĪBAS PĀRSKATS

ISDN pieslēgums – modernu pakalpojumu garantija klientiem

Lattelekom piedāvā vairāku veidu *ISDN* pakalpojumus: *ISDN2*, *ISDN2+*, *ISDN30*. 1998. gadā *Lattelekom* sāka piedāvāt arī starptautiskos *ISDN* pieslēgumus. Šī augstas kvalitātes ciparu telekomunikāciju tehnoloģija tiek izmantota balss, datu un video pārraidei. Pašlaik *ISDN* tehnoloģija nodrošina datu pārraidi uz Franciju, Lielbritāniju, Itāliju, Norvēģiju, Poliju, Slovēniju, Somiju, Ukrainu, Vāciju un Zviedriju. 1999. gada pirmajā ceturksnī datu pārraide, izmantojot *ISDN*, tiks ierikota uz Baltkrieviju, Beļģiju, Nīderlandi un Šveici.

ISDN līnijas izmanto *Internet* pakalpojumu sniedzēji un klientu telekomunikāciju iekārtu izplatītāji. Nākotnē potenciālie klienti varētu būt arī datorfirmas.

ISDN pakalpojumus Latvijā piedāvā vairāki uzņēmumi. 1998. gadā pieprasījums pēc *ISDN* līnijām bija lielāks nekā *Lattelekom* tehniskās ierīkošanas iespējas. *Lattelekom* 1998. gadā ierīkojis 961 *ISDN* līniju.

TĪKLA ATTĪSTĪBA

Paplašināts ciparu tīkls

Pārskata gadā uzņēmums sekmīgi turpināja tīkla attīstību. Nozīmīgs projekts ir uzstādītie ciparu tranzītmegzgli: centrāles Rīga–5 un Rīga–6. Šīs centrāles ļāva pieslēgt ciparu tīklam jaunas abonentlīnijas Rīgā, Rīgas rajonā un Jūrmalā, būtiski uzlabojot telefona sakarus un sniedzot abonentiem iespēju izmantot *Apollo* pieslēgumu *Internet* datortīklam, iespēju zvanīt uz ārzemēm bez operatora starpniecības, saņemt *ISDN* pakalpojumus, kā arī izmantot visus *Lattelekom* piedāvātos papildpakalpojumus. Vecās centrāles nomainītas ar modernām ciparsignāla centrālēm. Pirmo reizi Jūrmalas telefonu tīkla vēsturē izmantota jauna tehnoloģija un uzstādīti optiskie koncentratori. Modernizējot Jūrmalas telefonu tīklu, vara kabeli, kas savieno centrāles, tika nomainīti ar optiskās šķiedras kabeliem, pārraides sistēmu savienojumu līnijas tika aizstātas ar sinhrono ciparu hierarhijas (*SDH*) tehnoloģijas aparatūru.

Latvijā gandrīz visos rajonu centros 1998. gadā ir izveidots ciparu piekļuves tīkls, uzstādot koncentratorus un neliela tilpuma iznesumus no esošajām ciparu centrālēm. 1999. gadā ciparu piekļuves tīkls jāpabeidz Alūksnē, Ludzā, Valkā, Balvos un Gulbenē. Tad visos 26 rajonu centros būs pieeja ciparu tīklam un klienti varēs izmantot visus *Lattelekom* piedāvātos datu pakalpojumus.

DARBĪBAS PĀRSKATS

Tagad 37% no visām *Lattelekom* abonentu līnijām ir pieslēgtas ciparu sistēmas centrālēm, modernizētajam analogajam tīklam – 48%, analogajam – 15% abonentlīniju. Kurzēmē ciparu sistēmas centrālēm pieslēgti 33%, Vidzemē 10%, Latgalē 15%, Zemgalē 17% un Rīgā 54% abonentlīniju. 1998. gada beigās Latvijā ciparu tīklam bija pieslēgtas 275 448 abonentu līnijas.

Turpinās analogā tīkla modernizēšana

Analogā tīkla modernizēšanas darbs sākts 1997. gada augustā Rīgā un Rīgas rajonā. Tagad 15 Latvijas rajonos iekārtota vietējo sarunu uzskaitē. 1998. gadā modernizētas 151 209 abonentu līnijas. Līdz ar to 539 116 klientiem tagad ir iespēja sazināties ar ārvalstīm bez operatora starpniecības, kā arī izmantot 800. sērijas *Bezmaksas zvanu*, 900. sērijas *Informācijas tālruni* un 909. sērijas *Izklaides tālruni* pakalpojumus un *Apollo* pieslēgumu *Internet* tīklam.

Modernizējot analogā tīkla abonentlīnijas, tiek nodrošināta telekomunikāciju iekārtu darbības automātiska kontrole, tehniski sakārtotas telefona centrāļu un tranzīta mezglu iekārtas un starpcentrāļu savienošanas līnijas. Dažās vietās abonentu līniju tīkls paliek tas pats vecais, un tāpēc šādos gadījumos modernizēto sakaru kvalitāte nav pietiekami augsta.

Modernizācijas projekti laukos

1998. gada septembrī uzņēmums *Lattelekom* sācis lielāko lauku telekomunikāciju tīkla modernizācijas projektu. Tā īstenošana dos iespēju visiem *Lattelekom* abonentiem Kuldīgas pilsētā un rajonā izmantot ciparu tīkla pakalpojumus, tajā skaitā *ISDN* un datu pārraidi. Projekta izpildes darbā tiks izmantota mūsdienīga tehnika – ciparu centrāļu iznesumi, ciparu līniju piekļuves sistēmas un optiskās līnijas. Visi gaisa vadi tiks aizvietoti ar kabeļu līnijām vai bezvadu piekļuves sistēmām, kas nodrošinās labu līniju kvalitāti. Plānots, ka projekta beigās 1999. gadā Kuldīgas rajonā ciparu sistēmas centrālei varēs pieslēgt 13 120 abonentu līniju. Pašreiz abonentu skaits Kuldīgas pilsētā un rajonā ir gandrīz 8 000.

Kuldīgas projekts nākotnē tiks izmantots par paraugu citiem lauku telekomunikāciju tīkla modernizācijas projektiem.

Noslēgts optiskais loks, kas aptver visu Latviju

1998. gadā tika pabeigts viens no uzņēmuma nozīmīgākiem un apjomīgākiem modernizācijas projektiem – noslēgts optiskais loks, kas aptver visu Latviju. Optiskās šķiedras kabeļu loks ir visu uzņēmuma darbības gadu panākums. Loka veidošanas vēsture sākās 1994. gadā, kad tika izbūvēts Rietumu optiskās šķiedras kabeļu loks un ziemeļos no Ventspils pieslēgts vairākus simtus kilometru garais optiskais kabelis, kas savieno Latviju ar Zviedriju. 1998. gadā, lai pilnībā varētu organizēt sakaru trafika rezervāciju avāriju vai pārslodzes gadījumos, tika izbūvēts Austrumu loks. Tagad ir izveidots ne vien visu valsti aptverošs optiskās šķiedras kabeļu loks, bet arī izbūvētas kabeļu līnijas uz Lietuvu, Igauniju, Baltkrieviju un Zviedriju. Lielais optiskais loks ir pamats, uz kura tālāk attīstīsies *Lattelekom* tīkls visā Latvijā, arī laukos. Kuldīgas rajons būs pirmais, kur tiks ierīkoti ciparu sistēmas telekomunikāciju sakari gan pilsētā, gan lauku teritorijā, pieslēgumiem izmantojot optiskās līnijas.

1998. gadā izbūvētā Austrumu loka izmaksas ir vidēji Ls 9 par metru, projektā izmantotā aparatūra maksāja apmēram 600 000 latu. Austrumu lokā ieguldīti 376 km pazemes kabeļu un samontētas 128 optiskās kabeļu uznavas.

Tīklu vadības centrs nepārtraukti uzrauga visa tīkla darbību

DARBĪBAS PĀRSKATS

1998. gadā Rīgā jaunā kvalitātē tika atklāts Tīklu vadības centrs. Tagad vienkopus tiks apvienotas dažādas tīklu vadības sistēmas. Tīklu vadības centra funkcionālais spektrs ir ļoti plašs – no ciparu centrāžu apkalpošanas līdz ciparu tīkla uzraudzībai un vadībai. Tā galvenais uzdevums ir ātri reaģēt uz notikumiem *Lattelekom* telekomunikāciju tīklā un veikt nepieciešamās darbības, lai saīsinātu bojājumu laiku, kā arī savlaicīgi atklātu iespējamās tehniskās novirzes tīklā. Tīklu vadības centrs sadarbojas ar *Lattelekom* Bojājumu pieteikumu dienestu 114, tādēļ iespējams automātiski reģistrēt pieteiktos bojājumus un pārsūtīt saņemto informāciju attiecīgajām uzņēmuma apakšvienībām, kas, protams, rada papildu drošības garantiju mūsu klientiem.

DARBĪBAS PĀRSKATS

Moderns tīkls – starptautiskiem pakalpojumiem

Pēdējo gadu laikā Latvija ir kļuvusi par nozīmīgu telekomunikāciju pakalpojumu tranzīta centru. Tika palielināts starptautisko kanālu skaits un pārveidotas starptautisko tarifu zonas. No iepriekšējām septiņām tarifu zonām tika izveidotas divas zonas un zvaniem uz atsevišķām valstīm tarifi pazemināti no 14% līdz 55%. Tas radija apstākļus tālākai starptautisko sarunu tarifu sabalansēšanai, diferencējot tarifus pēc komerciāliem apsvērumiem, nevis pēc ģeogrāfiskā attāluma starp valstīm.

Samazinātie starptautisko sarunu tarifi veicina izejošās sarunu slodzes pieaugumu. Modernizācijas gaitā pieaudzis to klientu skaits, kuri bez operatora starpniecības var veikt starptautiskos zvanus. Tagad 539 116 klientiem ir iespēja sazināties ar ārvalstīm bez operatora starpniecības.

Otrā starptautiskā centrāle, kas tika atklāta 1998. gada 1. jūnijā, ļauj uzlabot starptautisko sakaru kvalitāti un drošību. Centrālei var pieslēgt vairāk nekā 4 300 savienošanas līniju.

Patlaban *Lattelekom* piedāvā šādus starptautiskos pakalpojumus: telefona sarunas ar operatora starpniecību un bez tās, teleksa un telegrāfa pakalpojumus, datu pārraidi (nomātās līnijas, *X.25, Lan 2 Lan, Frame Relay*) un *ISDN* pakalpojumus ar vairāk nekā 10 valstīm.

SPECIALIZĒTO UZŅĒMUMU PAKALPOJUMI

Palielinājies moderno taksofonu skaits

1998. gadā uzņēmuma taksofonu skaits papildināts ar 630 jauniem taksofoniem. Galvenā uzmanība tika pievērsta magnētisko karšu taksofonu maiņai pret moderniem mikroprocesoru karšu taksofoniem, kuri garantē kvalitatīvus sakarus. 1997. gadā no visa taksofonu kopskaita tikai 593 bija mikroprocesoru karšu taksofoni, bet 1998. gadā no 3 301 ciparu sistēmas taksofona mikroprocesoru karšu taksofonu bija vairāk nekā 2 000.

TELEkartes

1998. gadā tika pārdoti 2 miljoni TELEkaršu, kuru vērtība pārsniedza 4 miljonus latu. Pavisam TELEkartes izdotas 19 dažādu veidu grafiskā apdarē. Četras no tām lieli Latvijas uzņēmumi bija izvēlējušies savai reklāmai, kas liecina par karšu popularitāti.

TELEkartes ir kļuvušas arī par daudzu kolekcionāru intereses objektu. 1998. gadā *Lattelekom* TELEkartes 2 000 latu vērtībā iegādājušies 30 kolekcionāri no ārvalstīm un četri kolekcionāri Latvijā.

Mūsdienīgas telekomunikāciju iekārtas

Kopš 1998. gada septembra *Lattelekom* piedāvā daudzveidīgas telekomunikāciju iekārtas, sākot ar parastiem tālruņa aparātiem un beidzot ar jaudīgām biroja centrālēm: tālruņa aparātus, radiotelefonus, *Teles ISDN* kartes datoriem, datu tālruņus, minicentrāles, bezvadu centrāles, klientu centrāles, videokonferenču iekārtas, videotelefonus u.c.

DARBĪBAS PĀRSKATS

Klientu telekomunikāciju iekārtu biznesā valda konkurence. Uzņēmums *Lattelekom* sadarbojas ar daudziem aparatūras ražotājiem un iepērk to lielā daudzumā, tāpēc var iekārtas piedāvāt lētāk nekā citi uzņēmumi. Klientu izvēlei tiek piedāvāti Latvijas uzņēmumā *VEF* ražotie tālruņa aparāti, kā arī firmās *Siemens*, *Sony* un *Teles* ražotās iekārtas. Kaut arī telekomunikāciju iekārtu pārdošana un uzstādīšana sāka 1998. gadā, uzņēmumu *Lattelekom* par saviem sadarbības partneriem jau izvēlējušās vairākas firmas un organizācijas – kopš septembra pārdotas, uzstādītas un tiek apkalpotas 29 lielās biroja centrāles un pāri par 50 mazo centrāļu.

Tālrūņa grāmatas

Uzņēmums *Lattelekom* sadarbībā ar SIA *Interinfo* 1998. gadā izdevis vairākas tālrūņa grāmatas. Mūsu abonenti, par kuriem informācija iekļauta tālrūņa grāmatās, tos saņem bez maksas. Katalogā *Latvija+ 1998* iekļauta informācija par 39 000 Latvijas uzņēmumu. Katalogs *Latvija+* izdots 44 000 eksemplāru. Katalogā *Kurzeme+ 1998/99* ietvertā informācija sniedz ziņas par 62 000 privātpersonu un uzņēmumu tālrūņu numuriem šajā novadā. Tālrūņu katalogs *Kurzeme+ 1998/99* izdots 95 000 eksemplāru, un tas ir par 10 000 vairāk nekā iepriekšējā gadā. Tajā ir apkopoti 76 000 Kurzemes novada privātpersonu un uzņēmumu tālrūņu numuri.

LATTELEKOM DARBINIEKI

1998. gada beigās uzņēmumā pamatdarbā strādāja 4 889 darbinieki un 404 līgumdarbinieki. *Lattelekom* darbinieki savas profesionālās zināšanas nemitīgi papildina un pilnveido dažādosursos un mācībās.

Atklāts jauns Mācību centra komplekss

1998. gada 12. jūnijā Bulduros tika atklāts *Lattelekom* Mācību centra jaunais komplekss. Tagad Mācību centrs ir viens no modernākiem Baltijā. Mācību kursi, kas līdz šim notika ārzemēs, tagad, pieaicinot augsti kvalificētus speciālistus un pasniedzējus, tikpat augstā līmenī tiek rīkoti *Lattelekom* Mācību centrā. Profesionālās zināšanas Mācību centrā papildina aizvien vairāk uzņēmuma darbinieku. 1998. gadā 2 900 uzņēmuma darbinieki apmeklējuši dažādas mācības. Vadītāji un speciālisti noklausījušies klientu apkalpošanas, vadības mācības un tehnisko mācību kursus, kuros apgūta mārketinga stratēģija, saskarsmes psiholoģija, darba vides un stila kultūra, lietvedība, projektu vadība, plānošana, valodas, finanšu zinības, sakaru liniju jaunākās tehnoloģijas un citas zinības.

Pārskata periodā uzņēmuma darbinieki mācījušies arī Anglijā, Dānijā, Igaunijā, Itālijā, Krievijā, Norvēģijā, Somijā, Spānijā, Vācijā un Zviedrijā.

DARBĪBAS PĀRSKATS

Tiek vērtēts katra darbinieka individuālais veikums

Šajā pārskata gadā pirmo reizi tika novērtēta katra darbinieka individuālā darba izpilde un noteikti uzdevumi 1999. gadam. Izstrādātais amatu novērtēšanas projekts būs jaunās darba algu sistēmas pamatā.

Uzņēmuma iekšējā komunikācija

Lai klientiem un pārējai sabiedrībai būtu pieejama atklāta, patiesa un precīza informācija par norisēm telekomunikāciju modernizācijas procesā, liela nozīme ir uzņēmuma darbinieku informētībai. Šim mērķim kalpo uzņēmuma vadības konferences, *Intranet* tīkls un iekšējā avīze *Lattelekom Ziņas*.

IZPĒTE UN ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS

Klientu apmierinātība ar pakalpojumiem

Vieni no svarīgākajiem faktoriem, nosakot klientu apmierinātību ar pakalpojumiem un to kvalitāti, ir tīkla kvalitāte, norēķini un maksājumi.

Lattelekom pēc īpaši izstrādātas shēmas pastāvīgi nosaka un analizē klientu apmierinātību ar *Lattelekom* piedāvātajiem pakalpojumiem. Tas tiek darīts ar vienu mērķi – uzlabot klientu apmierinātību un uzņēmuma sniegtos pakalpojumus.

1998. gada beigās izdevās sasniegt reālu uzlabojumu klientu pretenziju izskatīšanas termiņu saīsināšanā. Tagad 90% pretenziju tiek izskatītas un klientiem tiek sniegta atbilde 5 dienu laikā.

DARBĪBAS PĀRSKATS

Tiek īstenota Kvalitātes vadības programma

Lai stiprinātu uzņēmuma konkurētspēju un ieviestu jaunas uzņēmuma vadības, darbības analīzes un uzlabošanas metodes, 1998. gada vasarā tika sākta uzņēmuma Kvalitātes vadības programma. Tās mērķis ir virzīt *Lattelekom* uz izcilību uzņēmējdarbības jomā. Lai vadītu un koordinētu programmas gaitu, tika izveidota Kvalitātes padome.

Tika veikts uzņēmuma darbības novērtējums, izmantojot Malkolma Baldrīdža kvalitātes balvas kritērijus, kas aptver septiņas sfēras – vadību, stratēģisko plānošanu, orientāciju uz klientiem un tirgu, informāciju un tās analīzi, orientāciju uz personālu, procesu vadību un biznesa rezultātus. Turpinot kvalitātes vadības programmas realizāciju, ir izveidots arī jauns uzņēmuma procesu vadības modelis un definēti galvenie procesi.

Programma ir ilglaicīga, un to paredzēts īstenot vairākās fāzēs, piedaloties gan uzņēmuma vadībai, gan struktūrvienību vadītājiem un darbiniekiem.

Uzņēmums risina 2000. gada problēmu

1998. gadā uzņēmumā *Lattelekom* liela uzmanība tika veltīta 2000. gada problēmas risinājumiem. Tā kā daudzas no vecākajām datoru programmām varētu netikt galā ar gadu tūkstošu mijas datumu maiņu, uzņēmums ir veicis datoru sistēmu un procesu atbilstības izpēti un izstrādājis plānu, kura izpilde ļaus izlabot un pārveidot tās sistēmas, kuras šis datums ietekmēs.

Tā kā 2000. gada problēma uzņēmumā lielā mērā var ietekmēt biznesa darbību, tās risināšanai uzņēmuma ietvaros ir izveidots īpašs 2000. gada projekts. Direktoru padome ir izveidojusi komiteju, kuras uzdevums ir pārraudzīt projekta gaitu. 2000. gada problēmas cēloņi ir risinājumi daudzās Eiropas valstīs ir līdzīgi, tādēļ *Lattelekom* Informācijas sistēmu daļa sadarbojas ar Lietuvas, Igaunijas un Somijas telekomunikāciju uzņēmumiem.

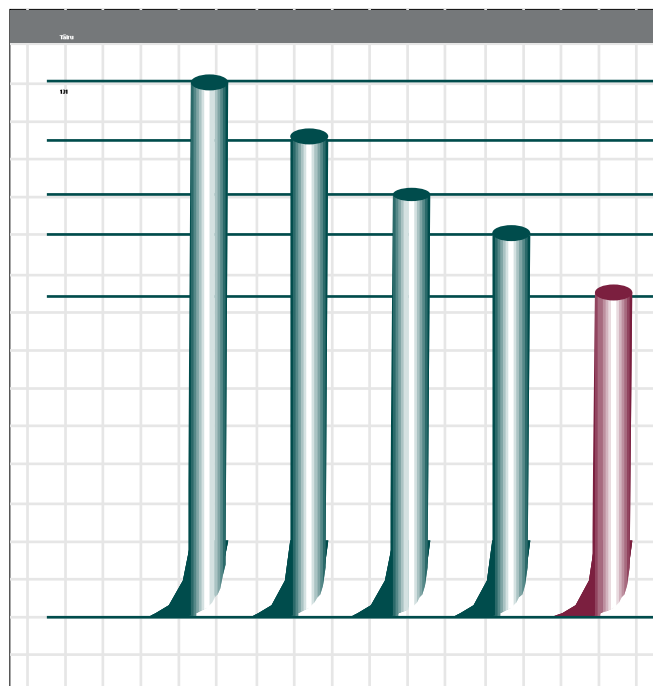
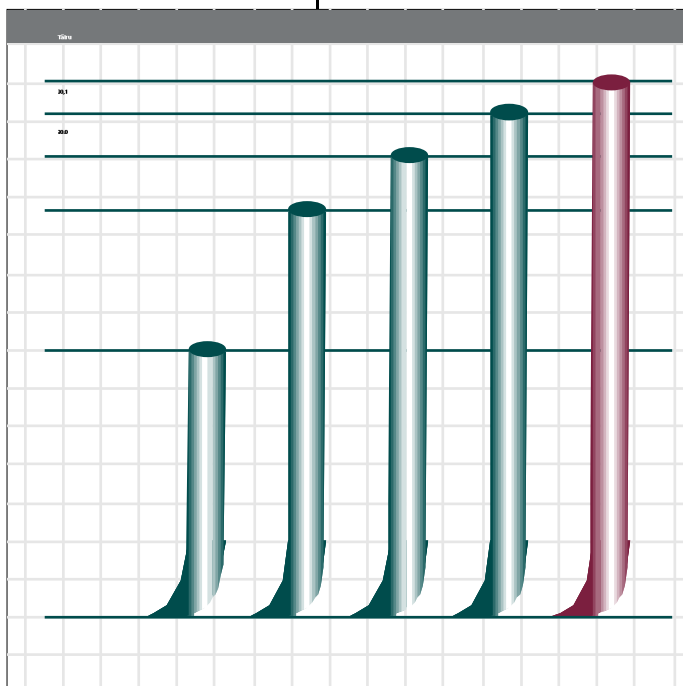
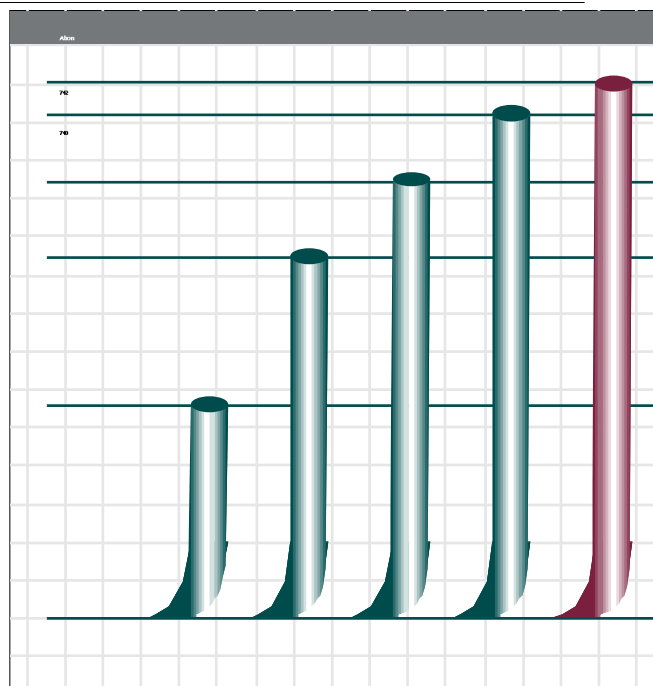
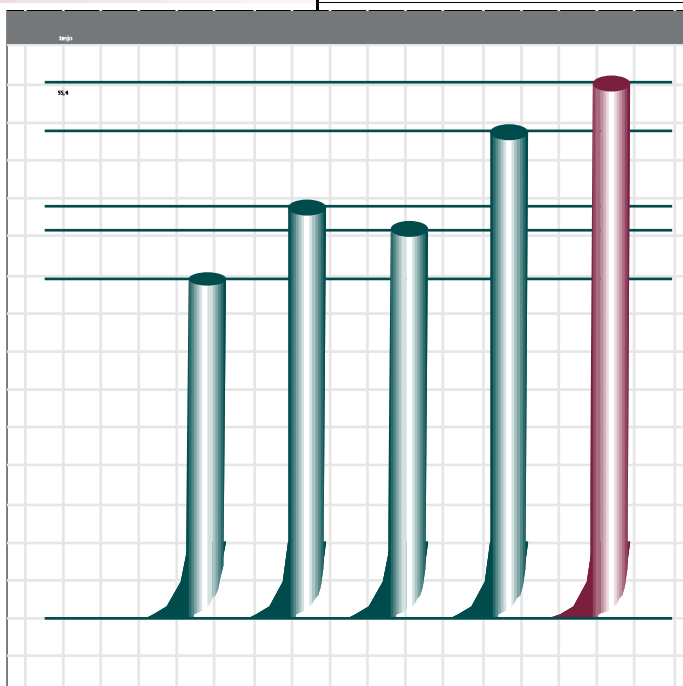
Apzinoties problēmas nozīmību, īpaša uzmanība tika pievērsta informācijas sistēmu un telekomunikāciju tīkla darbībai, kā arī klientu apkalpošanai, mārketingam, jurisprudencei un citām uzņēmuma darbībai nozīmīgām jomām.

Svarīgākais darbs bija sistēmu testēšana, jo *Lattelekom* šādu sistēmu ir ļoti daudz un visas darbojas bez pārtraukuma. Šobrīd, gatavojoties 2000. gadam, ir pārbaudītas un atrastās problēmas novērsta *Lattelekom* ciparu centrālēs un pārraides sistēmās, noreķinu sistēmā, kas veido visu *Lattelekom* klientu rēķinus un kur glabājas informācija par klientiem, maksājumu uzskaites un kredītu kontroles sistēmās, kas reģistrē datus par klientu veiktajiem maksājumiem, personāla vadības un citās administratīvās sistēmās, ar kuru palīdzību tiek pārvaldīts uzņēmums *Lattelekom*, un datu sistēmā, kas reģistrē analogajā tīklā veiktās sarunas.

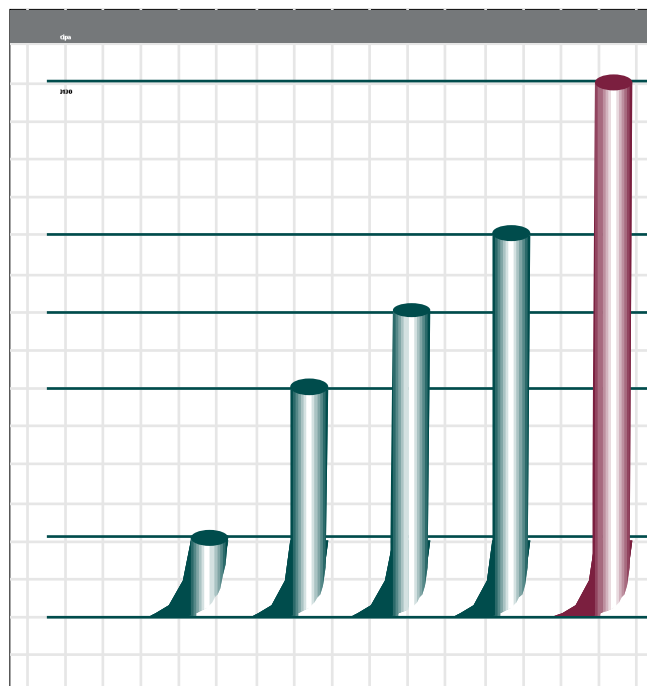
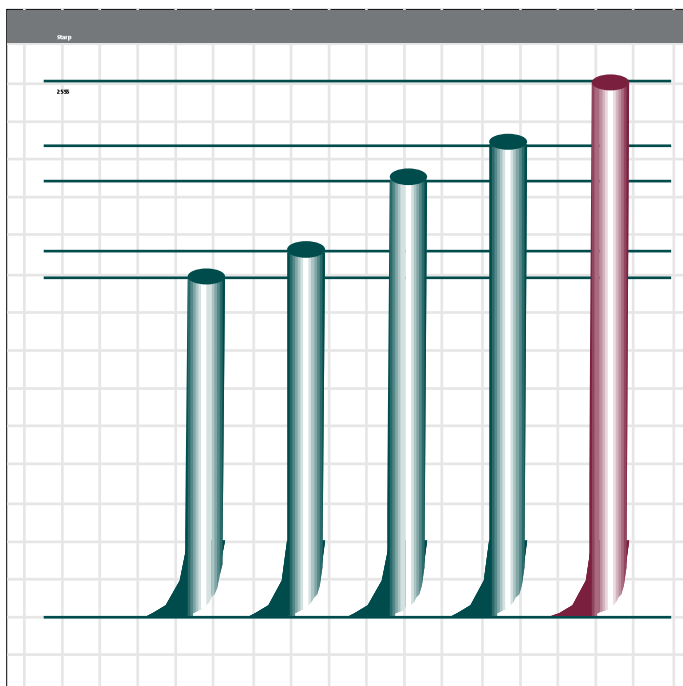
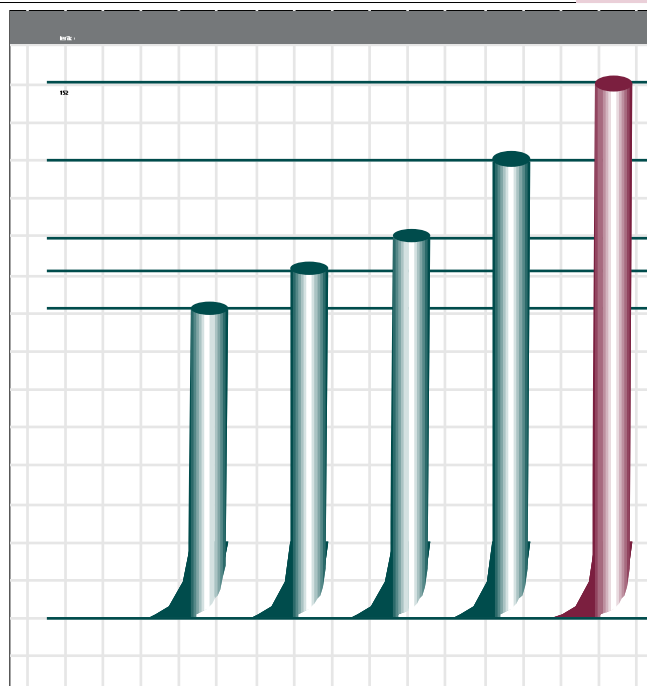
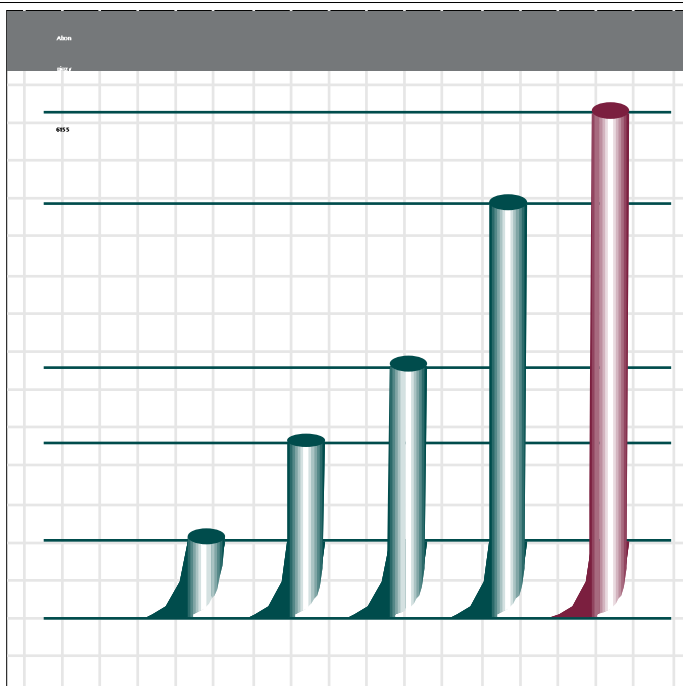
Daudz darīts, lai informētu klientus un sabiedrību par to, kā *Lattelekom* gatavo telekomunikāciju un datoru sistēmas 2000. gadam.

Nemot vērā problēmas sarežģītību, nav iespējams garantēt, ka nebūs nekādu 2000. gada problēmu, tomēr *Lattelekom* vadība ir pārliecināta, ka uzņēmums būs gatavs 2000. gadam.

DARBĪBAS STATISTIKA

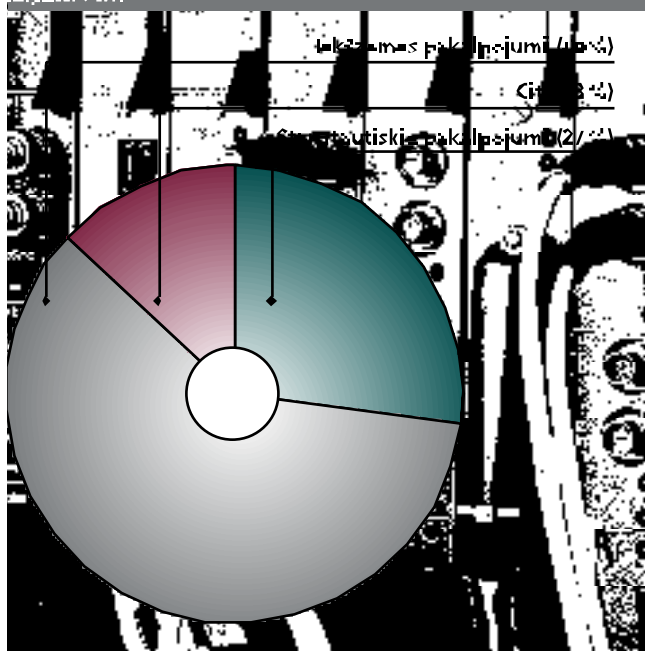

DARBĪBAS STATISTIKA

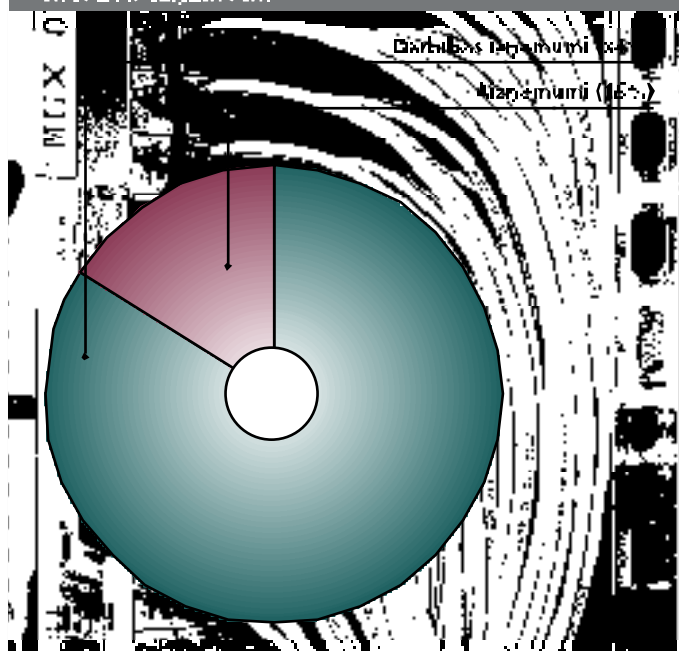

FINANŠU APSKATS

IEŅĒMUMI

NAUDAS IEŅĒMUMI

Galvenie rādītāji

Neraugoties uz sarežģīto globālo un reģionālo ekonomisko situāciju aizvadītā gada divos pēdējos ceturkšņos, 1998. gads uzņēmumam *Lattelekom* bija raksturīgs ar strauju visu finanšu rādītāju kāpumu. Kopējais apgrozījums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieaudzis par 22% un sasniedzis LVL 116,6 miljonus. Uzņēmuma peļņa pirms nodokļu atskaitīšanas pieaugusi par 60% un sasniegusi LVL 26,0 miljonus, bet gada neto peļņa palielinājusies par 126% un sasniegusi LVL 20,8 miljonus. Šajos rādītājos ir ietvertas amortizācijas papildu izmaksas LVL 3,1 miliona apmērā, kas saistītas ar atsevišķu tīkla elementu ekspluatācijas termiņu pārskatīšanu. Peļņa uz vienu kapitāla daļu palielinājusies par 126% un sasniegusi LVL 142,48.

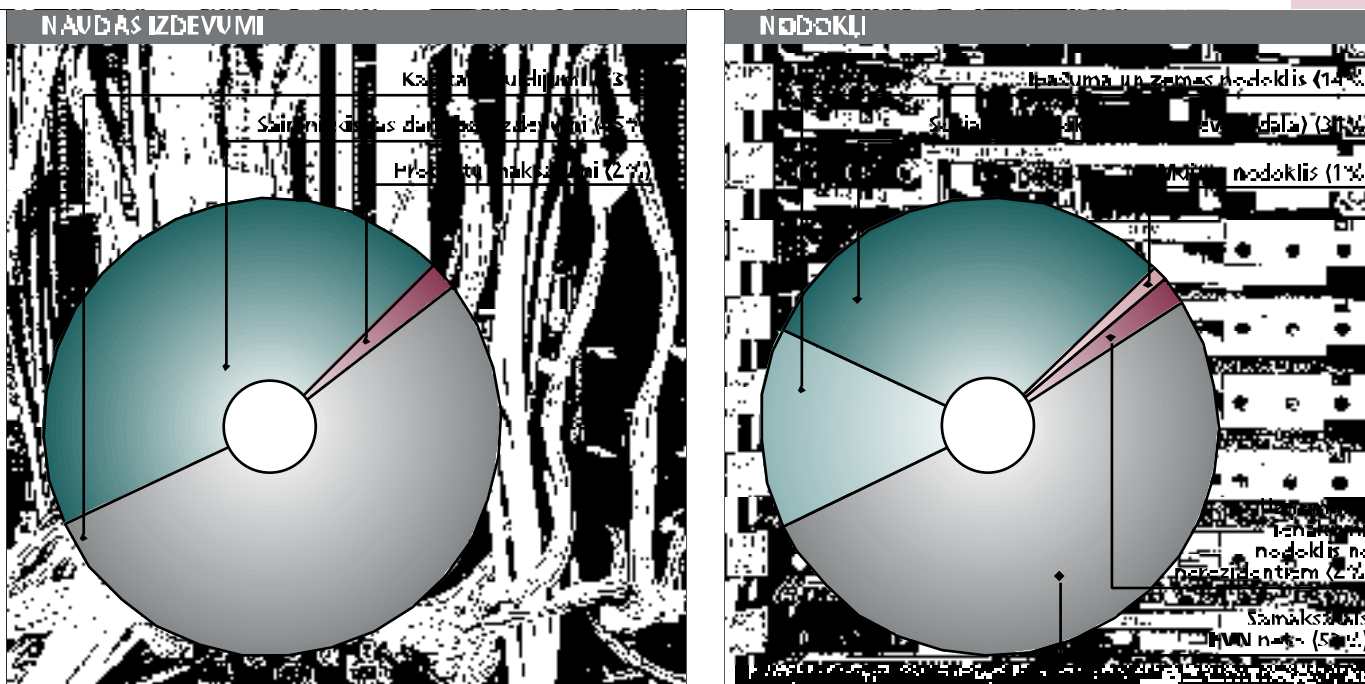
Neto naudas ieņēmumi no saimnieciskās darbības ir palielinājusies par 52% un sasnēguši LVL 50,3 miljonus. Tas apliecina mūsu investīciju programmas panākumus un pierāda uzņēmuma spēju nodrošināt stabilu attīstību.

Ieņēmumi

Uzņēmuma *Lattelekom* ieņēmumus galvenokārt veido starptautiskie un iekšzemes tālruna pakalpojumi, kā arī citi telekomunikāciju pakalpojumi, piemēram, nomātās līnijas, datu pārraides, *Internet*, starpsavienojumu un teleksa pakalpojumi, kā arī tālruna papildu pakalpojumi. Kopējie ieņēmumi 1998. gadā bija par LV 20,8 miljoniem lielāki nekā iepriekšējā gadā un sasniedza LVL 116,6 miljonus. Ieņēmumi no iekšzemes tālruna pakalpojumiem pieauguši par 42% un sasniedz LVL 69,9 miljonus. Sakarā ar daļēju tarifu līdzsvarošanu, lai tos pielīdzinātu pakalpojumu sniegšanas izmaksām, ieņēmumi no starptautiskajiem tālruna pakalpojumiem

FINANŠU APSKATS

samazinājušies par 12% un veido LVL 31,9 miljonus. Ieņēmumi no pārējiem telekomunikāciju pakalpojumiem palielinājušies par 45% un sasniedz LVL 14,9 miljonus. Ieņēmumi uz vienu darbinieku pieauguši par 33% un sasniedz LVL 23 859.

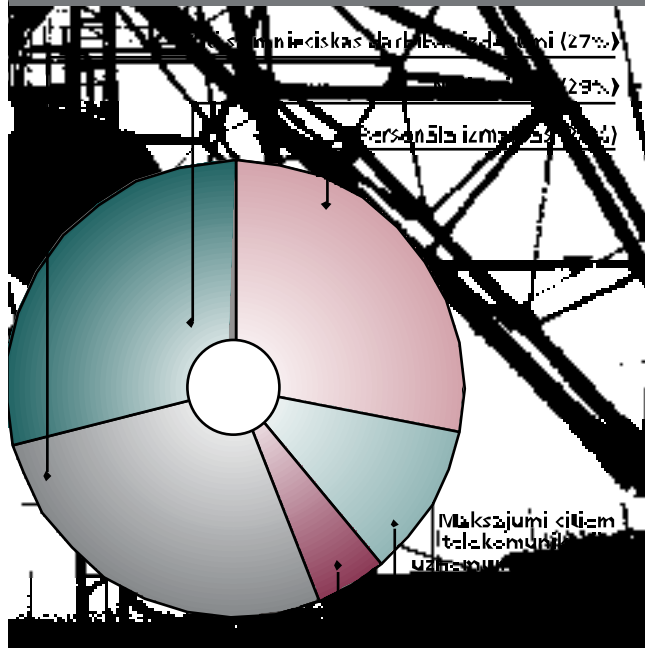
Uzņēmuma darbības izmaksas

Uzņēmuma darbības izmaksas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada pieaugumu 13% apmērā palielinājušās par 14%. Neskaitot nolietojumu, uzņēmuma darbības izmaksas ir palielinājušās par 11% (1997. gadā – par 4%). Sakarā ar lieliem kapitālieguldījumiem un atsevišķu tīkla elementu ekspluatācijas termiņu izmaiņām amortizācija ir pieaugusi par 21%, sasniedzot LVL 26,1 miljonus (1997. gadā – LVL 21,5 miljoni). Sakarā ar izejošo maksājumu apjoma pieaugumu citu valstu operatoriem un jaunu pakalpojumu sniedzējiem maksājumi citiem telekomunikāciju operatoriem ir palielinājušies par 7%, sasniedzot LVL 10,2 miljonus (1997. gadā – LVL 9,5 miljoni).

Personāla izmaksas ir pieaugušas par 4% (1997. gadā – par 0,4%). Galvenie pieauguma iemesli ir algu paaugstināšana un darbinieku kvalifikācijas līmeņa izmaiņas. Pārskata gadā darbinieku skaits samazinājies par 9%, un tagad tas ir 4 889, kas atbilst uzņēmuma mērķiem. Salīdzinājumā ar 1997. gadu vadības un tehnoloģijas nodošanas izmaksas ir samazinājušās par 1%. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas pieaugušas par 25% (1997. gadā – par 14%). Uzņēmuma darbības peļņa uz vienu darbinieku pieaugusi par 75% un sasniegusi LVL 5 325.

FINANŠU APSKATS

SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZDEVUMI

Līdzdalība citos uzņēmumos

Lattelekom īpašumu daļa uzņēmumā *Latvijas Mobilais Telefons (LMT)* ir 23%. *Lattelekom* piederošā *LMT* peļņas daļa pagājušajā gadā saskaņā ar neauditētiem *LMT* finanšu rezultātiem bija LVL 2,2 miljoni (1997. gadā – LVL 0,5 miljoni).

Finanšu ieņēmumi un izmaksas

Finanšu ieņēmumu un izmaksu kopējā bilance pārskata gadā veido neto izmaksas LVL 3,1 miliona apmērā (1997. gadā – LVL 4,7 miljoni). Šajās izmaksās ietverti zaudējumi no valūtu kursu svārstībām LVL 0,5 miljonu apmērā (1997. gadā – LVL 0,5 miljoni).

Naudas līdzekļu pārvaldīšana un finansēšanas operācijas

Lattelekom mērķis ir ilgtermiņa periodā maksimāli paaugstināt telekomunikāciju uzņēmuma vērtību latos tā daļu turētāju labā. Naudas līdzekļu pārvaldīšanas nodaļas galvenais uzdevums ir sekmēt šā mērķa īstenošanu. *Lattelekom* neveic nekādus spekulatīvus darījumus, kas varētu paaugstināt valūtas vai procentu likmju risku. Tiek stingri pārraudzīts saistīto uzņēmumu kredīta risks un operācijas ar atvasi nātajiem tirgus instrumentiem. Naudas līdzekļu pārvaldīšana atrodas ciešā vadības un revīzijas dienesta uzraudzībā.

Lattelekom arī turpmāk saglabās plašu kredītportfeļa apjomu, kredītiem atšķīroties pēc finansējuma avotiem un termiņiem un atspoguļojot uzņēmuma ilgtermiņa darbības mērķus un aktīvu bāzi. Tā kā ienākošā saimnieciskās darbības naudas plūsma galvenokārt ir latos, arī aizņēmumiem priekšroka tiek dota Latvijas valūtā.

Uzņēmuma *Lattelekom* kopējie aizņēmumi kapitālieguldījumu programmas finansēšanai ir pieauguši par LVL 20,8 miljoniem un pārskata gadā sasniedza LVL 41,5 miljonus. Aizņēmumiem LVL 26,4 miljonu apmērā atmaksas termiņš beidzas 1999. gadā. Uzņēmuma rīcībā ir starptautiska banku sindikāta piešķirtie daudzvalūtu kredītlīnijas līdzekļi USD 60 miljonu apmērā, no kuriem USD 40 miljoni nav izmantoti.

Uzņēmums *Lattelekom* ir pakļauts ārvalstu valūtu kursu svārstībām, kas rodas darījumos ar uzņēmuma lielākajiem piegādātājiem. Uzņēmumā pastāv procentu likmju risks. Risku pārvaldīšanai *Lattelekom* veic valūtas maiņas riska nodrošināšanas operācijas, izmantojot pašreizējo un nākotnes darījumu likmju līgumus, kā arī valūtas pārdošanas līgumus ar atpiršanas tiesībām. Riska nodrošinājuma stratēģija tiek regulāri pārskatīta, lai pārliecinātos, ka tiek izmantotas visefektīvākās un produktīvākās metodes. Lai gan riska nodrošināšanas iespējas lāta tirgū nepārtraukti uzlabojas, tomēr pieejamais produktu klāsts ir mazāks nekā pasaules galvenajās valūtās.

FINANŠU APSKATS

Daļu struktūra

Kapitālieguldījumi

Pārskata gadā kapitālieguldījumi pamatlīdzekļu iegādei veidoja LVL 71,6 miljonus (1997. gadā – LVL 45,7 miljonus). Šis rādītājs atspoguļo turpmākos ieguldījumus tikla modernizācijā un paplašināšanā, kā arī ar to saistītajās atbalsta sistēmās. Uzņēmuma attīstības plāni paredz ap LVL 180 miljonu lielus kapitālieguldījumus nākamo triju gadu laikā. Uzņēmums cer, ka kapitālieguldījumu finansējuma prasības arī turpmāk būs iespējams apmierināt, kombinējot pašreizējo naudas līdzekļu atlikumu ar saimnieciskās darbības naudas plūsmu un aizņēmumiem.

Naudas plūsma

Uzlabojumus uzņēmuma finanšu nodrošinājumā apliecina tā spēja gūt naudas ienākumus no saimnieciskās darbības. Neto naudas ieņēmumi no saimnieciskās darbības pagājušajā gadā sa lidzinājumā ar iepriekšējo pieauguši par 52% un sasnieguši LVL 50,3 miljonus. Naudas izdevumi kapitālieguldījumiem bija LVL 67,6 miljoni (iepriekšējā gadā – LVL 39,0 miljoni). Neto parādu kopsumma 1998. gada 31. decembrī bija LVL 34,8 miljoni (1997. gadā – LVL 17,5 miljoni). Neto parādu attiecība pret pašu kapitālu palielinājusies līdz 21% salīdzinājumā ar 12% iepriekšējā gadā. Procentu segums naudas plūsmas izteiksmē bija 12,3 reizes (1997. gadā – 7,8).

DIREKTORU PADOME

Kristers Nikops ir *Lattelekom* Direktoru padomes loceklis kopš 1998. gada. Nikopa kungs strādā uzņēmumā *Sonera* kopš 1982. gada – sākumā par frekvenču spektra vadītāju, bet vēlāk par galveno inženieri un Radio izpētes biroja vadītāju. No 1986. gada Nikopa kungs vadījis uzņēmuma *Telecom Finland* darbību ārzemēs, no 1990. gada vadījis nozīmīgāko ārvalstu telekomunikāciju uzņēmumu pārņemšanu un piedalījies to pārvaldīšanā.

Indra Sāmite ir Rīgas pilsētas domes deputāte, Vides investīciju fonda direktore un Norvēģijas-Latvijas Uzņēmējdarbības fonda direktoru padomes locekle. Sāmites kundze ir bijusi finanšu ministre un Saeimas deputāte.

Gundars Strautmanis ir uzņēmuma *Lattelekom* prezidents un Direktoru padomes priekšsēdētājs, Direktoru padomes loceklis kopš uzņēmuma dibināšanas. Strautmaņa kungs ir Rīgas Tehniskās universitātes profesors, uzņēmuma *Latvijas Mobilais Telefons* un Norvēģijas-Latvijas Uzņēmējdarbības fonda Direktoru padomes loceklis, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras prezidija loceklis un *Junior Achievement – Latvia* goda biedrs.

Guntis Bērziņš ir *Lattelekom* Direktoru padomes loceklis kopš 1993. gada. 1994. gadā Bērziņa kungs tika iecelts par valsts pilnvarnieku uzņēmumā *Lattelekom*. Pirms tam viņš bija Satiksmes ministrijas Sakaru departamenta direktors. Bērziņa kungam ir daudzu gadu darba pieredze telekomunikāciju nozarē Austrālijā un Lielbritānijā.

Tapani Holopainens ir Direktoru padomes loceklis kopš 1999. gada. Holopainena kungs strādā uzņēmumā *Sonera* kopš 1974. gada un pašlaik ir Starptautiskās darbības daļas vecākais viceprezidents. Holopainena kungs ir arī *Lietuvos Telekomas* valdes direktors un *Eesti Telefon* Uzraudzības padomes loceklis.

DIREKTORU PADOME

Arvo Kuko ir *Lattelekom* Direktoru padomes loceklis no 1999. gada. Kopš 1988. gada Kuko kungs ir bijis uzņēmuma *Sonera* Datu pakalpojumu daļas direktors, bet kopš 1998. gada ir Tikla pakalpojumu daļas izpilddirektors, kas ir atbildīgs par tīkla pamata platformām un darbību. Kuko kungs ir arī *Lietuvos Telekomas* valdes loceklis.

Duglass Gustafsons ir Starptautiskās Finanšu korporācijas pārstāvis Eiropā. Gustafsona kunga darbs visu mūžu bijis saistīts ar Pasaules banku un Starptautisko Finanšu korporāciju. Gustafsona kungs ir padomes loceklis vairākās finanšu institūcijās un rūpniecības uzņēmumos Austrumeiropā.

Ivars Bijinskis ir *Lattelekom* Direktoru padomes loceklis kopš 1994. gada. Bijinska kungs vada Rīgas Elektronikas un datorzinātņu institūta zinātnieku grupu, kas pēti moderno telekomunikāciju teorijas un tehnoloģijas jautājumus. Bijinska kungs ir Latvijas Zinātņu akadēmijas pilntiesīgs loceklis un vairāk nekā 160 zinātnisku un tehnisku publikāciju autors.

Valdis Lokenbahs ir Direktoru padomes loceklis kopš 1997. gada. Lokenbaha kungs ir Baltijā lielākās informatīvo sistēmu projektēšanas un programmēšanas firmas *a/s Dati* prezidents un valdes priekšsēdētājs.

Viktors Kulbergs ir Direktoru padomes loceklis kopš 1998. gada. Kulberga kungs ir SIA *Auto Rīga* prezidents un izpilddirektors un SIA *Auto Palette* prezidents. Kulberga kungs ir arī *Latvijas Unibankas*, SIA *Air Baltic Company* un *House of Prince Latvia* padomes loceklis.

Kari Oitiners ir Direktoru padomes loceklis kopš 1999. gada. Oitīnena kungs ir uzņēmuma *Sonera* Kapitāla pārvaldes daļas viceprezidents. Šī daļa ir atbildīga par *Sonera Ltd* investīciju portfeli. Iepriekšējos amatos Oitīnena kungs ir bijis *Monette Kabel- und Elektrowerk GmbH* izpilddirektors un *Nokia Cable* rūpnīcas direktors. 1994. gadā Oitīnena kungs veica *Tilts Communications* izpilddirektora pienākumus un tajā pašā laikā strādāja arī uzņēmumā *Sonera*. Oitīnena kungs ir arī *Pannon GSM* un *LibanCell* valdes loceklis.

LATTELEKOM CIPARU TĪKLA KARTE

